

ÅRSMELDING 2006

INNHold

1.	Bakgrunn	Side 2
2.	Oppgaver og aktiviteter	Side 2
3.	Personell	Side 6
4.	Organisasjon	Side 7
5.	Regnskap	Side 8
6.	Publikasjoner og presentasjoner	Side 9

1. BAKGRUNN

Siden 1999 har man ved Institutt for samfunnsmedisin (ISM) Universitetet i Tromsø (UiT) arbeidet målbevisst for å styrke undervisning, fagutvikling og forskning i distriktsmedisin. Motivet har vært å bidra til rekruttering, stabilisering og kvalitetsutvikling i helsetjenesten i distriktene. Arbeidet er støttet av Departementet (SHD/HOD), Sosial-og helsedirektoratet (SHdir) og fylkeslegene i Nord-Norge. Gjennom en femårig prosjektperiode (1999-2004) opparbeidet man grunnlag for å videreføre virksomheten i et Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM). I 2005 og 2006 har NSDM vært under oppbygging i et trekantsamarbeid mellom Universitetet i Tromsø, SHdir og Helse Nord for å skape en felles faglig, organisatorisk og økonomisk plattform for å sikre driften på permanent basis. Høsten 2006 kom signal om permanent drift av NSDM i forslaget til statsbudsjett (St.prp.nr 1 2006-2007), der det heter: "Nasjonalt senter for distriktsmedisin etableres permanent med tilknytning til Universitetet i Tromsø."

Innholdet i *Årsmelding 2006* korresponderer med *Plandokument 2006*. Plandokument og årsmelding er nøkkeldokumenter i styringen av senterets aktivitet.

2. OPPGAVER OG AKTIVITETER

Programmet – "Program for distriktsmedisinsk fagutvikling og forskning"

Programmet er en videreføring av det tidligere "Program for forskning og fagutvikling i allmennmedisin i Nord-Norge". I løpet av perioden 1999-2006 har dette bidratt til vel 40 prosjekter. Siste tildeling forbeholdt søkere fra Nord-Norge ble foretatt første halvår 2006. I annet halvår ble det utarbeidet *statutter* for *Programmet* og *mandat* for *NSDMs Programråd* med sikte på nasjonal utlysning. Disse dokumentene ble godkjent av *NSDMs Styringsgruppe* i desember 2006. Dermed er det lagt til rette for første nasjonale utlysning av prosjektmidler i 2007. Det er avsatt 1,5 millioner kroner til utdeling via *Programmet* i budsjettforslaget for 2007.

Prosjekttildelinger 2006

- *Norberg, Astrid.* (Tromsø). Etterutdanning av helse-sekretærer.
- *Sivertsen, Harald.* (Vestvågøy) Fødeprosjektet i Lofoten
- *Lindstrøm, Kjell.* (Gildeskål) Diabetesprevalens i Gildeskål kommune
- *Svensson, Anders.* (Bø) Flytt til omsorgsboligen.
- *Pascoe, Carol.* (Lyngen) Nettverk for forskning og fagutvikling med fokus på behandling av nedre luftveisinfeksjoner

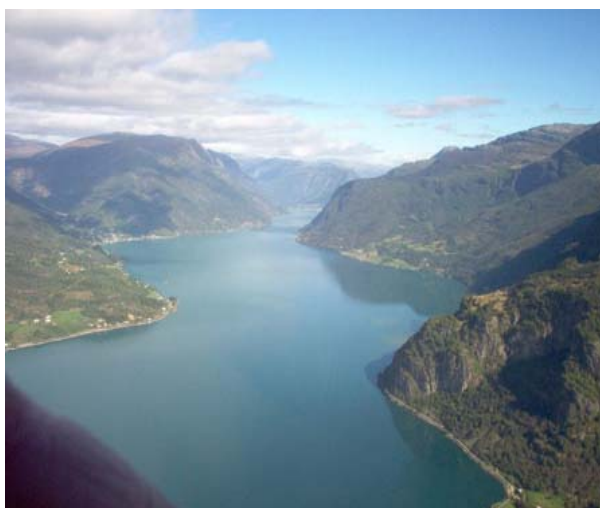
Distriktsmedisinsk forskerforum

Forumet inkluderer forskere med spesialitet innen allmenn- og samfunnsmedisin med lang tilknytning til primærhelsetjenesten og med distriktsmedisinsk relevante prosjekter. Det dreier seg i hovedsak om videreutvikling av mindre prosjekter, som i startfasen har fått støtte via *Programmet*. Alle prosjektene vurderes å ha potensialer for gjennomføring på doktorgradsnivå, hvorav noen nærmer seg avslutning. I 2006 har forumet startet opp med jevnlig gruppebaserte veiledningsmøter som et supplement til individuell veiledning, under ledelse av NSDMs faglige leder, professor Ivar J. Aaraas. Forskerne er engasjert ved NSDM i 20 %-bistillinger. Dette for å sikre et basistilskudd til stipendiatlønn eller annen forskningsfinansiering, hvor redusert lønnsnivå ellers vil gjøre det vanskelig eller umulig med fravær fra praksis for å forske. Det betyr at hoveddelen av forskningsfinansiering og lønn er dekket av eksterne kilder.

Nettverk, utdanning og veiledning

Nasjonale nettverkskonferanser

NSDMs nettverksbyggende arbeid har vokst fram i forlengelsen av nasjonale konferanser på Sommarøy og i Tromsø fra 2002 til 2006, i regi av *Fagrådet* (nettverkskoordinatorene). Konferansene har vært fulgt opp av kronikker, publisering av foredrag, bok, intervjuer og kursvirksomhet, noe som har bidratt til å sette *distriktsmedisin* på dagsorden. Ved årets samling i Tromsø, i mars med vel 30 deltakere, satte man fokus på NSDMs roller som henholdsvis kunnskapsprodusent og fagpolitisk aktør. Et gjennomgående syn blant deltakerne var at senteret burde ta sikte på begge roller. En slik balanse er forsøkt ivaretatt i programmet for den kommende nasjonale konferansen. Her vil man kombinere kunnskapsformidling med drøfting av spørsmål omkring myndighetenes helsepolitikk for distriktene, og hvordan NSDM kan være en premissleverandør for denne. Konferansen som ble planlagt høsten 2006, ble annonsert i desember, og vil finne sted på Solstrand i Os utenfor Bergen i mars 2007. Dette blir første gang konferansen holdes utenfor Nord-Norge.

Nettsted

Anders Stormo, IT kyndig kommunelege i Evenes, er fra høsten 2006 engasjert i en 20 %-bistilling for å videreutvikle NSDMs nettsted www.distriktsmedisin.no til et mer informativt og nyttig redskap for leger i distrikt. Utviklingen er basert på "Fronter", et kommunikasjonsverktøy unge leger er kjent med fra studietiden. Dette åpner muligheter for å knytte sammen behov for veiledning av framtidens rekrutter til distriktsmedisin – studenter og turnuskandidater – med allmennlegenes egne behov. Mange leger i distrikt har nettopp tilleggroller som praksislærere og veiledere for turnus- og spesialistkandidater og trenger enkle og brukervennlige løsninger for kunnskapssøking og erfaringsutveksling.

Utdanning og veiledning

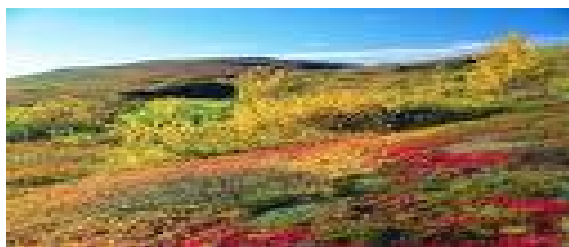
På forskjellig vis har NSDM ansatte bidratt som undervisere og veiledere i legers grunn-, videre og etterutdanning og i utdanning av andre helsepersonellgrupper se omfattende dokumentasjon under avsnittet "Publikasjoner og presentasjoner". Engasjementer hvor vi hatt framtredende aktørroller har vært:

- *Grunnutdanning:* I medisinstudiet i Tromsø har NSDM ansvar for et seminar om rolleforståelse og klinikk før utplasseringen i distrikt. Basert på positive erfaringer og tilbakemeldinger, planlegger vi å promotere tilsvarende undervisningsopplegg overfor de andre universitetene. Vi har også bidratt med veiledning av hovedoppgaver i medisinstudiet med temaer fra distriktsmedisin.
- *Turnusveiledning:* Et viktig engasjement blant mange NSDM ansatte i 2006 har vært å medvirke i Sosial- og helsedirektoratets nasjonale program for turnusveiledning, som administreres gjennom Fylkesmannens helseavdelinger.
- *Akuttmedisin i kommunene:* I Troms påtok NSDM seg et særskilt ansvar for faglig planlegging og praktisk gjennomføring av et nytt akuttmedisinkurs ved oppstarten av turnustjenesten i kommunene. Vi laget et modell- og verkstedskurs med vekt på øvelser og praktisk samhandling i det lokale akuttmedisinske team. Dette fikk entusiastiske tilbakemeldinger så vel blant turnuslegene som blant allmennleger og ambulanspersonell fra distriktene. De to sistnevnte gruppene medvirket som instruktører. I fortsettelsen skal kurset gjennomføres to ganger årlig som et permanent innslag i turnusveiledningen. Målet er å styrke grunnleggende kompetanse og trygghet hos turnuslegene ved oppstart av legevaksarbeid og samtidig stimulere til regelmessige lokale øvelser og god samhandling i den akuttmedisinske tjenesten i kommunene.
- *Evaluering av veiledning:* SHdir gav i 2006 særskilte midler til et todelt prosjekt for å evaluere kvalitet på veiledningen for turnusleger i kommunene og veiledningen for utdanningskandidater i allmennpraksis i henhold til nye EU-krav. Spesialist i allmennmedisin Svein Steinert gjennomfører prosjektet med arbeidsplass ved NSDM. Datainnsamlingen ble gjennomført våren 2005 og høsten 2006. Bearbeiding og analyse pågår. En delrapport ble publisert i juni 2006. Prosjektrapport forventes ferdigstilt i 2007.

Internasjonal kontakt

I Plandokument 2006 oppsummeres NSDMs samlede internasjonale kontaktnettverk. Foruten i Europa, inkl. Nordvest Russland og Kaukasus, har vi kontakter i Australia, Canada, Asia og Afrika. Blant internasjonale kontakter og aktiviteter 2006 kan nevnes:

- *WONCA/Euripa*: Elisabeth Swensen har deltatt i WONCAs rurale nettverksarbeid, som medlem av Euripas styre. I regi av Euripa initierte hun et seminar på WONCA Europas kongress i Firenze juni 2006 om legevakt og akuttmedisin i distrikt. Seminaret var et samarbeid med Nasjonalt senter for legevaktsmedisin ved UiB.
- *Australia/James Cook University*: NSDM formidler årlige utplassering for australske medisinstudenter i norsk distriktshelsetjeneste. I 2006 var to studenter utplassert i Lenvik, denne gang samarbeid med kommunelege Anna Sofie Chaboud og miljøet omkring DMS (distriktsmedisinsk senter) på Finnsnes. I juni hadde vi besøk av Tracy Cheffins, senior lecturer ved James Cook University.
- *Afrika/Malawi*: Jan Hanas prosjekt om medisinsk ledelse i distrikt har forgreninger til Malawi, der Hana hadde studieopphold første halvår 2006. En delegasjon fra Malawi besøkte NSDM/UiT våren 2006 med Hana som ledsager og vert. Tema: Teleteknologi i en desentralisert legeutdanning.
- *Kaukasus*: Vi har fulgt opp tidligere kontakt med Georgia og professor A. Gamkrelidze i forbindelse med hans engasjement som internasjonal foreleser ved UiT.

3. PERSONELL

I alt 17 personer har vært engasjert ved NSDM for kortere eller lengre tid i 2006, de fleste i bistillinger på 20 %. Samlet har virksomheten utgjort omkring fem årsverk. Bare to stillinger har vært fulle årsverk, nemlig stillingene som professor/faglig leder og økonomiansvarlig/avdelingsleder. Ved årsskiftet 2006/2007 er disse to stillingene under tilsetning på permanent basis. En prosess med utlysning og fast tilsetning i de øvrige stillingene er i gang.

Personer

Professor Ivar J. Aaraas, Tromsø

Avdelingsleder Per Baadnes, Tromsø

Prosjektledere /nasjonale koordinatore:

Eivind Merok, Hasvik/Tromsø

Svein Steinert, Tromsø

Anders Stormo, Evenes

Fagråd/regionale koordinatore:

Elisabeth Swensen, Seljord

Helge Lund, Os & Røros

Eivind Vestbø, Finnøy

Per Stensland, Sogndal

Administrative støttefunksjoner:

Anne Fismen, Tromsø/ ISM

Inger Lise Selnes, Tromsø/ISM

Hovedansvar

Faglig og administrativ leder

Økonomi/regnskap/forskningsstøtte

”Program”/forskning

Utdanning/veiledning

Nettsted/IT-utvikling

Rådgivning, nettverksarbeid

Rådgivning, nettverksarbeid

Rådgivning, nettverksarbeid

Rådgivning, nettverksarbeid

Sekretær for Styringsgruppen

Koordinering av NSDM/UiT oppgaver

Distriktmedisinsk forskerforum:

Prosjekt

Trygve Deraas, Tromsø

Hva skaper ulike forbruksrater av helsetjenester? Forskning på forbruksdata av spesialisthelsetjenester på kommunenivå fra helseforetak i Nord-Norge.

Jan Hana, Leknes

Distriktmedisinsk lederskap. Er det grunnlag for å bruke same utviklingsstrategi for primærmedisinsk lederskap i Nord Norge og på landsbygda i Malawi ?

Helen Brandstorp Tana/Tromsø

”Kommune- BEST” – bedre og systematiske lokale akuttmedisinske team utenfor sykehus. Nettverksbygging og et aksjonsforskningsprosjekt.

Peder A. Halvorsen, Alta

Communicating benefits from intervention towards chronic diseases - what numbers are needed?

Betty Pettersen, Leknes

”Søkelys på samfunnsmedisinen i kommunehelsetjenesten”

Fred Andersen, Steigen

Demens i distriktshelsetjenesten. Kartlegging av forekomst. Randomisert studie av aktivisering vs. medikamenter.

Eivind Merok, Hasvik/Tromsø

Risiko, hverdagsliv og praksiskunnskap. En studie i anvendelse av en hermeneutisk innstilling i møtepunkter mellom forskning, formidling og distriktmedisinsk praksis.

Svein Steinert, Tromsø

Innhold og kvalitet av veiledning i turnustjenesten og i allmennpraksis/distrikt i henhold til EU krav.

4. ORGANISASJON

NSDM er organisert som en ekstern enhet knyttet til ISM, Universitetet i Tromsø. Senteret samarbeider med instituttet om administrative oppgaver knyttet til økonomi, lønn og personalforvaltning ut fra overenskomster for eksternt finansierte tiltak. Samtidig har senteret en faglig selvstendig stilling. *Styringsgruppe* og *Programråd* ble etablert gjennom konstituerende møter andre halvår 2006. Etter innspill og revisjon har gruppene anbefalt organisasjonsstruktur, aktivitetsplan og budsjett basert på Plandokumentet. De har også gitt sin tilsutning til mandater som er utarbeidet for henholdsvis styringsgruppe- og programrådsarbeidet.

NSDM Styringsgruppe

<u>Instans</u>	<u>Medlem perioden 2007 - 2010</u>	<u>Varamedlem</u>
Universitetet i Tromsø	Toralf Hasvold (leder)	Bjørn Straume
Helse Nord	Finn Henry Hansen (nestleder)	Mona Søndena
Fylkesleger	Petter Øgar	Gerd Ersdal
NSDM Fagråd	Elisabeth Swensen	Helge Lund
Norsk Forening for allmennmedisin	Marte Kvittum Tangen	Marit Hermansen
Sosial- og helsedirektoratet	Ikke representert i styringsgruppen, men deltar med observatør som ledd i styringsdialogen med NSDM.	

NSDM Programråd

<u>Instans</u>	<u>Medlem perioden 2007 – 2010</u>	<u>Varamedlem</u>
NSDM Fagråd	Per Stensland (leder)	Eivind Vestbø
Universitetet i Tromsø	Hasse Melbye (nestleder)	Tor Anvik
Fylkesleger	Karin Straume	Ole Mathis Hætta
Norsk Forening for allmennmedisin	Arnfinn Seim	Ståle Onsgård Sagabråten

5. REGNSKAPSOVERSIKT 2006

Inntekter	Regnskap 2006 NOK
Uforbrukte midler overført fra 2005	234 208
Tilskudd fra SHdir	4 600 000
Tilskudd fra Helse Nord	500 000
Samlet til disposisjon	5 334 208

Kostnader	
Lønn og personalkostnader administrasjon og ledelse	1 512 230
Overført til Programmet	1 275 591
Kostnader til drift inkl. utdannings-, forsknings- og nettverksaktiviteter	2 417 671
Samlede kostnader	5 305 492
Resultat 2006 uforbrukte midler	28 716

6. PUBLIKASJONER OG PRESENTASJONER

Listen inkluderer bidrag senterets ansatte har gjennomført, dels med midler fra NSDM, dels med midler fra andre oppdragsgivere (SH Dir, Fylkesmenn, Lægeforeningen, forlag, kommuner, foretak m.fl.).

Vitenskapelige artikler

1. Godden DJ, Aaraas IJ. Making it Work 2: using a virtual community to focus on rural health issues. Rural Remote Health 2006; 6(2): 540.

Andre publikasjoner og rapporter

1. Brandstorp,H. Ny rolle: allmennlegen som akuttmedisinsk teamleder med oversikt og innsikt. Utposten 2006, 5.
2. Merok E. Fotfeste i nord – forståelse og viten. Utposten 2006; 7: 27-31.
3. Steinert S, Njølstad I. Legers turnustjeneste i kommunene. Får turnuslegene den praktiske erfaringen og veiledningen de trenger? Masteroppgave i Folkehelsevitenskap, ISM, Universitetet i Tromsø. Juni 2006.
4. Swensen E. Sikringskost for unge leger. Intervju med Per Stensland. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 2146-7.
5. Swensen E. Bidrag til: Psykososiale tiltak ved store ulykker og katastrofer. Rapport 08-2006, Kunnskapssenteret.
6. Vestbø E. Den einsame traktorkøyrar. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126.

Bøker og kapitler i bøker

1. Malterud K, Nessa J, Stensland P, Thesen J. Legekunst i praksis. Kommunikasjon lege-pasient. Oslo, Universitetsforlaget 2006.
2. Stensland P. Det hefter noe ved oss – om skammen i familien. I Gulbrandsen P, Fugelli P, Stang GH, Wilmar B. Skam i det medisinske rom. Oslo, Gyldendal Akademisk 2006. Pp 163-77.

Kronikker

1. Halvorsen PA, Hetlevik I. Signe Skred: Hva har hun å vinne ved forebyggende statinbehandling? Utposten 2006;(4):11-16.
2. Merok E. Kvitbua og Barents 2020. Bladet Nordlys 6. april.

Presentasjoner ved kurs/konferanser/kongresser

1. Aaraas IJ. Kommunikasjonsutfordringer i allmennmedisin. Grunnkurs I, spesialistutdanningen i allmennmedisin. Voss 8. mars og Soria Moria 3. mai.
2. Aaraas IJ. Forskning allmennmedisin. Fra ide til prosjekt - design. Grunnkurs III, spesialistutdanningen i allmennmedisin. Tromsø 8. mai.
3. Aaraas IJ. NSDM, mål og oppgaver. Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, årskonferanse. Oslo 6. juni.
4. Aaraas IJ. Medisinens iboende usikkerhet. Klagearbeid som kvalitetsarbeid. Kurs for turnusleger i Troms 2. november, kurs for turnusveiledere i Troms 21. november og kurs for turnusveiledere i Finnmark 22. november.

5. Andersen F. Demenssykdommene og demensstudien i Nord-Norge. Ulike kurs og presentasjoner for leger, helse- og omsorgspersonell, pårørende, forskere og helsemyndigheter. Oppeid, 17. januar, Vefsn 15. mars, Vesterålen medisinske selskap, Sortland 29. mars, Sosial- og helsedirektoratet, avdeling for primærhelsetjeneste 4. april, Leinesfjord 15. juni, Ballangen 22. juni, Leknes 24.- 25. august, Finnsnes 5. september, Tromsø, regional forskningskonferanse 1. – 2. oktober, Tromsø, Institutt for samfunnsmedisin 11. oktober, Sømna og Brønnøy 22. – 23. november, Vefsn 11. desember.
6. Andersen F, Engstad T, Hykkerud S. Demensstudien i Nord-Norge som arrangør av emnekurs i geriatri for spesialiteten i allmenntmedisin og spesialiteten i geriatri. Bodø 13. – 14. september.
7. Brandstorp, H. Kommune-BEST kurs i Nord-Norge i 2006: Tana, Nesseby, Kvænangen, Kåfjord, Vega, Herøy, Havøysund, Sør-Varanger, Hasvik, Loppa, Målselv, Bardu, Vardø, Vadsø, Porsanger, Båtsfjord, Berlevåg, Hattfjelldal, Vefsn, Grane, Bø, Øksnes, Sortland, Vestvågøy, Flakstad, Gamvik, Karasjok, Honningsvåg. Risten Utsi har i tillegg gjennomført i Kautokeino, Kvalsund og Hammerfest.
8. Brandstorp, H. Samfunnsmedisingruppa i Finnmarks møte; Kommune-BEST-presentasjon. Ongajohk 22. mai.
9. Brandstorp, H. Samfunnsmedisinkurs i regi av Nordlandlegeforening, Legevaktslegens rolle og ansvar vedrørende akuttmedisin. Bodø 1.-2. juni.
10. Brandstorp, H. Akuttmedisinkurs med presentasjon og bruk av Kommune -BEST-modellen. Allmenntmedisinsk uke Soria Moria, 3.- 6.mai, Henningsvær 4.- 6. oktober, Primærmedisinsk uke 26.-27. oktober.
11. Brandstorp, H. Legevaktkurs for turnusleger i Finnmark med bruk av Kommune -BEST. Kirkenes 7. mars og 11. september, Lakselv 9.mars og 4. september, Hammerfest 14.mars og 28.august.
12. Brandstorp, H. Nettverksmøte i stiftelsen BEST, presentasjon av Kommune -BEST. Bergen 13-15. november.
13. Brandstorp, H. Regional samling av praksiskonsulenter i Nord-Norge, Presentasjon av Kommune -BEST. Tromsø 7. desember.
14. Brandstorp, H. Nettverksmøte etter dialogkonferansemodell for helsepersonell i Kommune -BEST- nettverket i Nord-Norge (ambu.pers, sykepl., leger). Tromsø 8. desember.
15. Halvorsen PA. Prosjekter som illustrerer ulike metoder for forskning i allmennpraksis: Decisions on drug therapies by number needed to treat. Grunnkurs III, spesialistutdanningen i allmenntmedisin. Tromsø 11.mai.
16. Halvorsen PA. Hvordan kan vi informere om effekt av forebyggende legemidler? Antall som må behandles (NNT) versus tidsgevinster. Primærmedisinsk uke, forskningsdagen, Soria Moria 25. oktober og Forskningens dag, Syddansk Universitet Odense, 2. november.
17. Nexoe J, Christensen PM, Krisitiansen IS, Halvorsen PA. Number needed to treat: Misleading, misunderstood, misused? Workshop. International Society for Pharmacoeconomics and Outcomes Research. 9th Annual European Congress. København 31. oktober.
18. Lund H. Den distriktsmedisinske handling og praksis. Foredrag for overlegene ved sykehuset innlandet. Tynset 19. mai.

19. Lund H. Hvordan forebygge ulykker i en liten distriktskommune? Dette fikk vi til. Skadeforebyggende forum, årskonferanse. Oslo 6. november.
20. Pettersen B. "Samhandling er å gjøre hverandre gode". Nordisk Helsepolitisk Forums konferanse "Samverkan mellan vårdgivare".. Gøteborg 4.-5. mai.
21. Pettersen B. Using the manual for training in Family Medicine. Conference "Family medicine: science, practice and training". St-Petersburg 15.-16. mai.
22. Pettersen B. Kommunal samfunnsmedisin - hvor er vi og hvor vil vi? Nordland Legeforenings samfunnsmedisinske konferanse 5.-6. juni.
23. Pettersen B. Utredning av pasienter med demens - en utfordring for fastlegen. Emnekurs i geriatri. Bodø 13.-14. september.
24. Pettersen B. Reforms of health care systems – collaboration, guidance and evaluation. Mastergradsutdanningen i Telemedisin, Univ. i Tromsø, 18. oktober.
25. Steinert S. Forskning i allmennpraksis. Mitt prosjekt. Prosjekter som illustrerer ulike metoder for forskning i allmennpraksis. Grunnkurs III, spesialistutdanningen i allmenntmedisin. Tromsø 10. mai
26. Steinert S. Får turnuslegene den praktiske erfaringen og veiledningen de trenger? Foredrag på nasjonalt møte for turnusveiledere i fylkene i Stavanger 25. august, kurs for turnusveiledere i Sogn og Fjordane 2. november, kurs for turnusveiledere i Troms 21. november og kurs for turnusveiledere i Finnmark 22. november.
27. Steinert S. Hvordan kan samarbeidet omkring rusmiddelavhengige bedres? Utfordringer i rusbehandlingen sett fra kommunehelsetjenesten i Troms. Foredrag på nasjonal konferanse om tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Arrangør: Aker Universitetssykehus HF. Oslo 28. september.
28. Steinert S. Rusbehandling i kommunehelsetjenesten. Foredrag på kurs for praksisveiledere i Nord-Norge. Tromsø 1. desember.
29. Stensland P. Veiledning i praksis for medisinske studenter og turnusleger. Kurs for kommuneleger i Sogn og Fjordane. Balestrand 9.-10. mars og Leikanger 26.-27. oktober.
30. Stensland P. Legevaktsmedisin. Kurs i akuttmedisin. Førde 6. desember.
31. Swensen E. Legevakt i distrikt. Kurs i akuttmedisin for turnusleger og allmennleger. Seljord 7.-8.mars og 29. – 30.august.
32. Swensen E. Når angsten eter sjelen. Foredrag ved 80-årsjubileet for Kvinneklinikken i Bergen, Ullensvang 1.april.
33. Swensen E. Risiko og usikkerhet. Forelesning medisinerstudenter 10.termin, Universitetet i Oslo 18.mai og 7.desember.
34. Swensen E. Legen i lokalsamfunnet. Kurs for turnusleger i Telemark, Buskerud og Vestfold, 27.-28 mars og 26. – 27. september.
35. Swensen E. Stort ansvar, langt til sykehus. Seminar for jordmorstudenter. 28.september.
36. Swensen E. Akuttmedisin sett fra den lokale førstelinjen. Foredrag for Helse-og omsorgsdepartementets arbeidsgruppe 23. november

37. Swensen E. Med risiko som mandat. Forelesning grunnkurs I spesialistutdanningen i allmenmedisin, Voss 5.mars og Geiranger 6.september.
38. Vestbø E. Sjukehuslegen før og nå sett med ein distriktsmedisiners auger. Seminar Stavanger Universitetssykehus, 4. februar
39. Vestbø E. Dei distriktsmedisinske kreftene. Turnuslegekurs. Arendal 29. april.
40. Vestbø E. Turnuslegens sårbarhet og ballast. Mestring i forhold til å jobbe selvstendig. Kurs for turnusveiledere. Svalbard 4.-6. september.
41. Vestbø E. Risiko og gevinstvurdingar i allmenmedisin. Grunnkurs i forebyggende medisin. Stavanger 6. november og Kristiansand 24. november.

Årsmeldingen finnes også på
NSDMs hjemmeside

www.distriktsmedisin.no